

سەرکە کەمار: چالاکی ھاوبەشی نەوان ئۆشنبیرانی عەرەب و کورد یارمەتیدەر ل ئا وگۆی یەکتەناسی

سەرکە کەمار عەبدولتەیف جەمال ئۆشید ئۆمە شەممە پەشتەاستی کردوو کە چالاکی ھاوبەشی نەوان ئۆشنبیرانی عەرەب و کورد یارمەتیدەر بە دابینکردنی کەشەکی ئۆرنی بە لێکنەگەشتن و ئا وگۆی یەکتەناسی.

نووسینگە ئاگەیانەنی سەرکە کەمار ل بەیاننامەیدا رایگەیانە: سەرکە کەمار عەبدولتەیف جەمال ئۆشید و خانمی یەکەمی عەراق شەناز ئیبراھیم ئۆحمەد بەشداریان ل سیمپۆزیمە و نووئۆی عەرەب-کوردی سەنتەری ئۆشنبیری کرد کە بە بەنەمی دامەزراندنی ناوئەندەکە ل مایە حیکمەت ل بەغدا بەنەوچوو. ل ئاگەیدەندراوئەکەدا ئامار بەنەوئۆشکراو: ل سیمپۆزیمەکەدا کە بە ئامادەبوونی وئۆیری ئۆشنبیری و گەشتوگوزار و شوئەنەوار ئۆحمەد فەکا بەدرانی و وئۆیری ئۆشنبیری حکومەتی هەرەمی کوردستان جەمە سەعید جەمە حەسەن، جگە ل ژمارەیکە ل رۆشنبیری وئۆیدی عەرەبی و کوردی و بەرپرسیانی کەسایەتی ئۆدەبی و کولتووریەکان، بە ژەنیی سەروودی نەتەوایی دەستی پەکرد.

بەگوێرە بەیاننامەکە، سەرکە کەمار و تارەکی پەشکەش کرد و تیایدا جەختی لێ کردوو کە ناوئەندە ئاواتەخواز کارەکی کولتووری ل نەوان ئۆشنبیرانی عەرەبی و کوردی بەرزبکا تەو، بە شوئەیکە کە ھاوکار بەت بە چەسپاندنی پەکەوئۆیان و پەرپەدانی ئا وگۆی زانست و ئۆدەبیات و زانستە

جەراوجەركەكان.

ئامازنى بۆلۈشكەرد : مەژوو شاھىدى ھاوبەشى كۈلتۈرى زەر بوو، ھەروھە تېشىكى خستە سەر ھەلۈكى زەركەك لى شىبىرانى كورد كە بەشدارىيان لى ئىدەب و زانستەكانى زمانى غەربىيدا كەرد، ھەروھە لى ھونەركە جەراوجەركەكاندا . كورد بەشدارىيى كەرد لى بنىاتنانى كۈلتۈرى غەربىيى، و ناوى بىرمەندەن ، شاعىران و ھونەرمەندەن و مەژوونووسان درۋشا يەلۈ.

سەركەك كەمار ئامازنى بۆلۈدا كە چالاكى ھاوبەشى نەوان شىبىرانى غەرب و كورد ھاوكلات يارمەتيدەركە بى دابىنكەردنى كەشەكى ئىرنى بى لىكتەگەيشتەن، پەركەپەدانى پەكەش ھاوبەش، ئاۋوگەكى زانست و يەكتەرناسى و خەساندى دەرۋەتى گونجاو بى پەكەكەۋەريان و كارلەكى كۈلتۈرى جەماۋەرى نەوان ھاوۋەتەنى كورد و غەرب.

ئەلمەلى خوارلۈ دىقە وتارەكەلى سەركەك كەمار:

بى ناوى خۇداى گەۋرە ومىھەرەبان

سەلامى خۇاى گەۋرەتەن لىبەت

بەكەزان، ئەمادەبەۋانى بەكەز

ھەموۋتەن بەيانى باش ..

لەم سىمپەزىمەدا سەۋاتەن لىدەكەم، كە يەكەم چالاكى ناۋەندى شىبىرى غەربىيە-كورد پەكەكەھەندەت و چالاكىكە كە ھەموۋمان كەردەكەين بى بەردەۋامبەۋون و پەركەپەدانى لى بەغدا و لى ھەركەمى كوردستان. پەشتەر چەند مانگەك پەش ئەستە كەبەۋنەۋەيەكەمان لىگەك شىبىرانى شارى سەلمەنى ھەبەۋ بى دانانى بەناغەكانى ناۋەندەكى شىبىرى كە بەشداربەت لى بۆزەندەۋەلى شىبىرى غەربىيى لى ناۋچەكە و شىبىرى كوردى لى شەركەكانى تەرى غەراق.

ۋەكە دەزانەن ناۋەندەكە ئەۋاتەخۋازە كارلەكى كۈلتۈرى لى نەۋان شىبىرانى غەراقى و غەرب و كورددا بەرز بەكاتەۋە، بى شەۋەبەكە كە يارمەتيدەركە بى چەسپەندى پەكەكەۋەريان و پەركەپەدانى ئاۋوگەكى يەكتەرناسى و ئىدەب و زانستە جەراوجەركەكان.

لى ئەستىدا مەژوو شاھىدى زەر ھاوبەشى كۈلتۈرى بوو، و تېشىكى خستە سەر ھەلۈكى زەركەك لى شىبىرانى كورد كە بەشدارىيان لى ئىدەب و زانستەكانى زمانى غەربىيى، و لى ھونەركە جەراوجەركەكاندا كەرد. كورد بەشدارى لى بنىاتنانى كۈلتۈرى غەربىيدا كەردوۋ و ناوى بىرمەندەن و شاعىر و ھونەرمەندەن و مەژوونووسان درۋشاۋەندەۋە.

لى مەژوۋى نەزىكەدا ناۋى جەمىل سەقى زەھەۋى، مەعرفە رەسەفى، ئەھمەد شەۋقى، مەھمەد كورد غەلى، ئەھمەد تەيمۇر پەشا، و چەندەنى تەدەبىنەۋە.

لى كەتەكەدا شىبىرانى كورد لى ھونەركە جەراوجەركەكاندا بەشدارىيان كەرد، لىدەدا ئامازە بى دەرھەندەركە گەۋرەكان ئەھمەد بەدەرخان و مستەفا غەقەد و ۋەكى گەنگەيان لى مەژوۋى سەنەمەلى غەربىيدا دەكەين.

ئەم كارلەك كۆلتۈۈرىدە بەدەنپايدەك گوزارشت لە پەكەكەۋىزىنى باشى نەۋان غەرب و كورد دىكات و ئەمەدەك كە ئەمە لەلە ئەمە ناۋەندە شەنبەرىدە ئاۋاتەۋازىن چەسپاندن و پەلەپەدانى بەكەين، مەنگە ۋەرگەكەنى ھاۋەش لە نەۋان زمانى غەربى و كوردەدا ئامرازەكى گەنگە ئەۋ كارلەك كۆلتۈۈرى و مەۋۋەدە پەكەكەنەت كە ئەمە ئاۋاتەۋازىن.

ھەروەھا چالاكىدە ھاۋەشەكەنى نەۋان شەنبەرانى غەرب و كورد يارمەتەدەلە بە دابەنەردى كەشەكى ئەلەنە بە لەكەكەگەشەنەن و پەلەپەدانى پەكەكەۋىزى ھاۋەش و ئەۋگەكە زانەت و زانەت، ئەمە ئامازە بە گەنگە چەسەندە دەرەتە گەۋچاۋ بە پەكەكەۋىزىن و كارلەكى كۆلتۈۈرى جەماۋەرى لە نەۋان ھاۋەشەكەنى كورد و غەربەدە دەكەين و ھونەلە جەراۋەكەكەنەن دەتۋان بەشەردى ئەمە كارەدا بەكەن، بە شەۋەكەكە كە يارمەتەدەلە بەت لە گەشەپەدان و بەۋەۋەۋەۋە ئەۋ ھونەرانە، كە سامەنەكى كۆلتۈۈرى پەكەكەكەنەن بە نەشەمان و كەمەكەگا، غەرب و كورد.

ئەمە لایەنەكى ئەۋ كارەكەكە كە سەنەلە بە نەازە كارى لەسەر بەكات، ھەروەھا چەندەن لایەن ھەكە لە بۋارەكەنى فەكە، مەعەرفە، مەۋۋە، شەعەر، و ھونەلە ئەدەپەكەكەنى تە كە دەتۋانەت كارى لەسەر بەكەت، و دەتۋانەت پەلە بە بەرەكە و شەۋەكەكەيان بەدەت ئەۋان لە بەرنامەكەنى كارى سەنەلەكەدا، بە بە شەۋەكەكە كار بەكەين كە خەمەت بە كۆلتۈۈرەكەنى ۋەتەكەمان و گەلەكەمان بەكات، بە شەۋەكەكە پەكەكەتە نەتەۋەكە بەرە بەكەتەۋە و ئەزەلە فەلەشەنە بەگەت لە چۋارچەۋە ئەمە پەكەكەتەۋەدە، لە كەتەيدە ھەۋە سەركەۋەنەن و سەركەۋەنەن بە دەۋازە ئەمە ئەۋانە گەنگەدا، زەلە سۋەس بە ئەمەدەۋەنى مەھەلەنە نەتەن.

ۋە سەۋەۋە خۋانەن لە بەت، لای خەكەۋە ۋەزەرى شەنبەرى و گەشەگوزار و شەۋەنەۋار ئەمەدەفەكە بەدرەنى، لە ۋەزە دەسەپەكى سەمەزەمە دەلەگەدە جەختە لەۋە كەدەۋە كە دامەزەندە ناۋەندە شەنبەرى غەربى و كوردى ۋەكە بەپەلە ھا تە ئارەۋە پەۋەستە نەشەمانى بە ئەۋەكەگەكەمان ئەۋ پەۋەندەنە دابەن بەكەين كە ۋەشەكە پەكەكەنەن و ھەنگەۋەكەنى چەسەندە پەكەكەتەمان و پەشەستە كەمەكەگا بە پەكەستەنە بەرەكەكەنەن بەرە بەكەكەنەن.

لەپەرامبەردە ۋەزەرى شەنبەرى لە كۆمەتە ھەلەمە كوردەستان جەمە سەعەدە جەمە ئامازەنى بەۋەدە كە دامەزەندە ئەۋ ناۋەندە گەنگەكە زەرى ھەكە بە ئەۋە بەشتە لە مەۋۋە و شەستەنەتە گەلەنى غەرب و كورد لە گەكە چالاكى و پەكەكە ھاۋەشە شەنبەرى و ۋەرگەكەنى كەتە بە زمانى غەربى و كوردى و دەرەپەنى ئەمەدەكە بە پەكەكەشەردە پەپەشتە بە ناۋەندەكە كۆلتۈۈرى غەربەكە-كوردى لە گەشەنە بە ئامەنەكەنى، نەسەندە كۆلتۈۈرى ھاۋەشە، و قۋەكەدەۋە گەنى بەرەتە و پەكەۋەزىنى ئاشەنەنە، لە دەرەۋەنى بەپەنەمەكەدا ھا تەۋە: پەشان زەكە لە نەۋەسەران و شەعەران ۋەتەرىنە پەكەكەشە كە تەيدە

ستایشی دام‌نراندنی ناو‌ندی شنبیری ع‌ر‌ی‌د-کوردیان ل‌ ب‌غدا و سل‌مانی کرد، ئ‌ی‌ ئ‌و س‌نت‌ری
شنبیریان ل‌ ب‌ر‌و‌پ‌ش‌بردنی هاوکاری ن‌وان ن‌ت‌و‌کانی پ‌ک‌و‌ ژیان و ئاسانکاری ب‌ هاوکاری و
دیال‌گ ل‌ن‌وان شنبیری، ک‌م‌ا‌ی‌تی و نوخب‌ ئ‌کادیمی و پیش‌یی‌کان.